Lietas arhīva Nr. C-0868-20/1
ECLI:LV:RPPT:2020:0818.C68389119.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 18.augustā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Žanna Gaigale-Prudņikova
ar tiesas sēžu sekretāri Indru Vuli,
piedaloties zvērinātai advokātei Jeļenai Alfejevai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ un /pers. B/ prasībā pret "/Nosaukums/" AS Latvijas filiāli par zaudējumu piedziņu saistībā ar apdrošināšanas līguma saistību neizpildi.

Aprakstošā daļa

2019.gada 31.maijā, ar precizējumiem /datums/Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā saņemts prasītāju /pers. A/ un /pers. B/ prasības pieteikums pret atbildētāju "/Nosaukums/" AS Latvijas filiāli par zaudējumu piedziņu saistībā ar apdrošināšanas līguma saistību neizpildi.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2018.gada 20.martā starp prasītāju /pers. B/ kā apdrošinājuma ņēmēju un atbildētāju kā apdrošinātāju tika noslēgts apdrošināšanas līgums (polise Nr. /numurs/) par automobiļa BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, apdrošināšanu.

Apdrošināšanas līguma neatņemama sastāvdaļa ir atbildētājas iepriekš sagatavoti un tā tīmekļa vietnē publicēti KASKO apdrošināšanas noteikumi. Jebkurā gadījumā Apdrošināšanas līgums dod apdrošinātājam transportlīdzekļa īpašniekam tiesības uz apdrošināšanas atlīdzību apdrošināto risku iestāšanās gadījumos.

Apdrošināšanas līgumu kā apdrošinājuma ņēmējs slēdza prasītājs /pers. B/, bet apdrošināšanas atlīdzība ir izmaksājama transportlīdzekļa īpašniekam – prasītājam /pers. A/. Tādējādi prasītājs /pers. A/ lūdz atlīdzināt zaudējumus saistībā ar apdrošināšanas atlīdzības neizmaksāšanu, bet prasītājs /pers. B/ lūdz no atbildētājas saistību izpildi, pamatojoties uz Civillikuma 1590.pantu.

Apdrošināšanas līguma darbības laikā apdrošinātais objekts – transportlīdzeklis BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, tika nozagts, par ko prasītāja pārstāvis 2018.gada 26.aprīlī Jēkabpilī vērsies pie atbildētājas ar pieteikumu zaudējumu atlīdzībai, par ko tika reģistrēta atlīdzību lieta Nr./numurs/. Saistībā ar minētā transportlīdzekļa zādzību Valsts policijā ir uzsākts kriminālprocess /numurs/. Prasītāja pārstāvis ir izpildījis visas atbildētājas izvirzītās prasības, tai skaitā sniedzot un precizējot informāciju par pieteikto transportlīdzekļa zādzību.

Prasītājs/pers. A/ transportlīdzekli iegādājās no privātā pārdevēja un apdrošinātājam transportlīdzeklim bija divas atslēgas, kuras tika nodotas prasītājam /pers. A/ transportlīdzekļa iegādes brīdī. Vienu atslēgu prasītājs un tiesīgais lietotājs /pers. B/ aktīvi lietoja, savukārt otra atslēga glabājās prasītāja dzīves vietā. Pēc zādzības, veicot nodoto atslēgu pārbaudi, Valsts policija konstatēja, ka viena atslēga neatbilst nozagtā transportlīdzekļa BMW modelim, bet ir no cita transportlīdzekļa BMW modeļa. Saņemot šo informāciju, prasītājs ir sameklējis vēl vienu BMW atslēgu, ko prasītāja pārstāvis ir iesniedzis policijā. Attiecībā uz šo komplektu policija konstatēja, ka tās ir Ķīnā ražotas atslēgas tieši no nozagtā transportlīdzekļa. Pamatojoties uz minēto, atbildētāja nolēma atteikt izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, par ko ir informējusi ar 2018.gada 31.jūlija atteikumu, pamatojoties uz KASKO apdrošināšanas noteikumu 4.1.punktu.

Prasītāju ieskatā, prasītāji nav apzināti maldinājuši atbildētāju. Tādējādi apdrošināšanas noteikumu 4.1.punktā norādīta situācija neatbilst reāli notikušajam. Sākotnēji iesniedzot Valsts policijai nepareizu atslēgu, prasītāji nekādā ziņā nedomāja kādu maldināt, bet tas bija saistīts ar to, ka otra atslēga netika lietota un tāpēc prasītāji nenoteica pareizu, kāda atslēga no mājās esošajām jānodod policijai. Jāmin, ka apdrošināšanas noteikumi paredz atslēgu nodošanas pienākumu - ne policijai, bet apdrošinātajam pēc zādzības, to nedefinējot kā priekšnosacījumu apdrošināšanas atlīdzības izmaksai. Līdz ar to pat šā pienākuma neizpildes gadījumā apdrošinātājam jābalsta atteikuma pamatojums uz apdrošināšanas līgumā paredzēto situāciju, kurai iestājoties apdrošinātājam piešķirtas tiesības atlīdzību atteikt.

Uz prasītāju pieprasījumu, atbildētāja ar 2018.gada 5.septembra paziņojumu Nr.A08.04-03/SPCI-1323 ir atsūtījusi Valsts policijas vēstuli, apgalvojot, ka tikai šī vēstule piešķir apdrošinātājam tiesības atteikt apdrošināšanas atlīdzību. Ar to pašu datumu ir saņemts atbildētājas paziņojums Nr,A08.04-03/SPCI-1606, kur nepievienojot papildus dokumentus, kas pamato lēmumu, apdrošinātājs skaidro, ka vēl tika izmantota informācija no "Inchcape Motors Latvia" SIA, kas ir reģistrēta komercsabiedrība, kas nodarbojas ar jaunu un lietotu transportlīdzekļu tirdzniecību un remontu, un ir atsevišķu automašīnu marku, tai skaitā BMW ražotāja autorizētais tirgotājs un remontētājs. Prasītājs transportlīdzekli nav iegādājies "Inchcape Motors Latvia" SIA vai pie ražotāja, kā arī nav tur veicis transportlīdzekļa remontus. Atbildētāja ar 2019.gada 4.februāra paziņojumu Nr. 08- 04.03/SPCI-302 paziņojusi, ka saņēmusi no Valsts policijas informāciju par manipulāciju ar atslēgām un tagad balsta savu atteikumu uz šo apstākli. Saņemot no Valsts policijas pretējo informāciju, prasītāja pārstāvis vērsās pie atbildētājas ar lūgumiem izsniegt informāciju no Valsts policijas, kas ir par pamatu atteikumam.

No Valsts policijas sniegtās informācijas neizriet, ka prasītājs vai tā pārstāvis būtu veicis kādas prettiesiskās manipulācijas ar atslēgām. Tika norādīts, ka otra atslēga ir Ķīnas ražojuma, ko ir konstatējis attiecīgais specializētais uzņēmums un ka "Inchape Motors Latvia" SIA nevarēja šo atslēgu nolasīt. Prasītājs, iegādājoties transportlīdzekli, saņēmis divas atslēgas, nevērtējot, kur tās tika ražotas, par ko atbildētājai bija zināms. Tādējādi atbildētāja nevar balstīt savu atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību tāpēc, ka viena automašīnas atslēga nav bijusi oriģināla. Savukārt nekādu pierādījumu tam, ka prasītāji atbildētāju būtu apzināti maldinājuši atbildētāja nemin. Prasītājs arī uzsver, ka nekāda prettiesiskā rīcība saistībā ar notikušo negadījumu nav bijusi. Tādējādi atbildētājas atteikums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību nevar tikt uzskatīts par pamatotu, jo apdrošinātājs ne tikai nav sagādājis pierādījumus saviem apgalvojumiem, bet pat precīzi nenorāda kā izpaužas apdrošināšanas līguma noteikumos paredzētais izņēmums, uz kuru tā atsaucas.

Prasītāju ieskatā, atbildētājas atteikums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību ir prettiesisks un nepamatots, bet pieteiktais apdrošinātā transportlīdzekļa zādzības gadījums ir uzskatāms par apdrošināšanas gadījumu apdrošināšanas līguma un piemērojamo tiesību normu izpratnē, ar ko atbildētājam kā apdrošinātājam iestājas saistības veikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, bet šo pienākumu neizpildot, atlīdzināt prasītājam /pers. A/

zaudējumus saistībā ar apdrošināšanas objekta bojājumiem. Apdrošinātājam ar likumu ir uzlikts par pienākumu pārliecināties par apdrošinātā riska iestāšanos, pārbaudīt visu pieejamo informāciju, motivēt atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību un pierādīt atteikuma pamatu. Likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 24. pants uzliek apdrošinātājam virkni pienākumu, bet šā panta sestā daļa tieši paredz, ka apdrošinātājam ir pienākums pierādīt jebkurus apstākļus, kas to atbrīvo no apdrošināšanas līgumā noteiktajām saistībām izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību.

Atbildētājas izsniegtā apdrošināšanas polise paredz, ka apdrošinājuma summa ir 20 010,00 euro vai lielāka, ja automašīnas vērtība ir lielāka. Tādējādi apdrošināšanas līguma puses ir vienojušās par automašīnas novērtējumu 20 010,00 euro apmērā. Apdrošināšanas polisē ir paredzēts, ka pašrisks, kas ir zaudējumu daļa, kuru sedz pats apdrošinātais, zādzībai ir 5%, bet ne mazāk kā 140 euro. Tādējādi izmaksājamā apdrošināšanas atlīdzība ir aprēķināma kā 20 010,00 euro, atskaitot pašrisku 1000,50 euro, iegūstot rezultātu 19 009,50 euro. Līdz ar to zaudējumi, kas ir nodarīti Prasītājam, neizmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, ir 19 009,50 euro apmērā.

Prasītāji, pamatojoties uz Civillikuma 1587.pantu, Apdrošināšanas līguma noteikumiem, likumu „Par apdrošināšanas līgumu" 12., 24. panta pirmo daļu, otrās daļas 1.-3. punktu, sesto, septīto daļu un 35.pantu, lūdz noteikt atbildētājai pienākumu izpildīt apdrošināšanas atlīdzības izmaksas saistības, kuras izriet no atbildētājas noslēgtā apdrošināšanas līguma ar /pers. B/, par kuru ir izsniegta apdrošināšanas polise Nr. 11239513 saistībā ar apdrošināšanas objekta zādzību un piedzīt no atbildētājas par labu /pers. A/ zaudējumu summu saistībā ar neizmaksātu apdrošināšanas atlīdzību 19009,50 euro; noteikt /pers. A/ tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā; piedzīt no atbildētājas visus prasītāju tiesāšanās izdevumus.

2019.gada 18.jūlijā Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka celto prasību neatzīst. Atbildētāja paskaidro, ka atbildētāja ir pareizi un pamatoti 2018.gada 31.jūlijā pieņēmusi lēmumu atteikt izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, pamatojoties uz lēmumā norādīto un KASKO apdrošināšanas noteikumos Nr. KASKO 1116 noteikto. 2018.gada 20.martā starp prasītāju /pers. B/ un atbildētāju kā apdrošinātāju tika noslēgta KASKO apdrošināšanas polise Nr./numurs/ par transportlīdzekļa BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, apdrošināšanu ar darbības periodu no 2018.gada 18.aprīļa līdz 2019.gada 17.aprīlim. Polisei piemērojami KASKO apdrošināšanas noteikumi Nr. KASKO 1116. 2018.gada 26.aprīlī atbildētāja telefoniski saņēma no prasītāja /pers. B/ informāciju par iespējamā apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, kā arī vēlāk tās pašas dienas vakarā internetbankā prasītājs /pers. B/ iesniedza atlīdzības pieteikumu norādot, ka 2018.gada 26.aprīlī plkst.9.00 nozagts apdrošinātais transportlīdzeklis, kā arī vēlāk sniedza atbildētājai papildus informāciju par iespējamo apdrošināšanas gadījumu.

Atbildētāja izskatīja atlīdzības pieteikumu un konstatēja, ka sniegtajos paskaidrojumos prasītājs /pers. B/ norādījis, ka transportlīdzeklim ir divas aizdedzes atslēgas. Arī 2018.gada 13.septembrī prasītāju iesniegtajos paskaidrojumos atbildētājai norādītais, ka transportlīdzekli prasītājs /pers. A/ iegādājās ar divām atslēgām, automašīna tika nodota lietošanā prasītājam /pers. B/, kurš savukārt norāda, ka viņam bija divas aizdedzes atslēgas, no kurām viena bija draudzenei /pers. E/. Transportlīdzekļa zādzības dienā prasītājam /pers. B/ piederošā atslēga atradās viņa dzīvoklī, bet pēdējā izbraucienā pie transportlīdzekļa stūres bija /pers. E/ ar savu atslēgu, ar kuru automašīna tika aizslēgta. Faktu, ka transportlīdzeklis tika komplektēts ar divām aizdedzes atslēgām apliecina 2019.gada 10.jūlija oficiālā BMW pārstāvja Latvijā SIA "Inchape Motors Latvia" speciālista atbilde Nr. 10/07/2019-09.

Transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību un divas aizdedzes atslēgas prasītājs /pers. B/ zādzības dienā 2018.gada 26.aprīlī tika iesniedzis Valsts policijā. Valsts policija veicot atslēgu pārbaudi, konstatēja, ka viena no atslēgām nav no nozagtā transportlīdzekļa, jo atšķiras šasijas numuri.

Atbildētājas ieskatā, apdrošināšanas noteikumi ir skaidri un saprotami un tie nosaka apdrošinājuma ņēmēja, apdrošinātā vai apdrošinātā objekta (transportlīdzekļa) tiesīgā lietotāja pienākumus un apdrošinātāja tiesības atteikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu. Tādējādi apdrošinātājs ir pareizi un pamatoti atteicis apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, jo prasītājs /pers. B/ apdrošinātājam ir apzināti sniedzis nepatiesu informāciju, maldinot apdrošinātāju par patieso transportlīdzekļa pieejamo atslēgu skaitu, iesniedzot cita transportlīdzekļa atslēgu, kā otru eksemplāru.

2018.gada 16.novembrī saņemtajos papildus paskaidrojumos norādīts, ka prasītājs /pers. B/ atradis vēl vienu trešo atslēgu no transportlīdzekļa, kas iejukusi bērnu mantās un 2018.gada 8.novembrī atslēgu nodevis ekspertīzei firmā SIA "Master Key". No SIA "Master Key" izdrukas par aizdedzes atslēgu redzams, ka ar transportlīdzekļa šasijas numuru ir veiktas manipulācijas (VIN is manipulated). Savukārt no 2018.gada 8.novembra SIA "Master Key" izdotās kvīts prasītājam /pers. A/ redzams, ka veikta automašīnas BMW atslēgu pārprogrammēšana. 2018.gada 12.novembrī atslēgas un SIA "Master Key" izdruka ar kvīti iesniegtas policijā, par ko sastādīts izņemšanas protokols.

2019.gada 9.novembrī atbildētāja no policijas saņēma visu trīs policijā iesniegto aizdedzes atslēgu fotoattēlus, no kuriem redzams, ka sākotnēji policijā iesniegtajām divām atslēgām to metāla daļas robiņi ir identiski, bet vēlāk policijā iesniegtajai trešajai atslēgai ir atšķirīgi atslēgas robiņi, kas norāda, ka atslēga nav no nozagtā transportlīdzekļa. Bez tam trešajai atslēgai nav nolasāms VIN numurs, ko apstiprina 2019.gada 23.aprīlī Valsts policijas sniegtā atbilde Nr.20/16/23- 212679 atbildētājai, no kuras secināms, ka iesniedzot trešo atslēgu SIA "Inchape Motors Latvija" tika saņemta atbilde, ka iesniegtās aizdedzes atslēgas nav iespējams nolasīt. Atbildētāja vēlreiz caurskatīja izmaksu lietas Nr.A10951210 dokumentus un konstatēja, ka nav pamata mainīt pieņemto lēmumu, kas paredz atteikt izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību.

Tiesas sēdē prasītāja /pers. B/ pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Jeļena Alfējeva prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un motīviem.

Tiesas sēdē atbildētājas pilnvarotais pārstāvis Aigars Pusbārnieks celto prasību neatzina uz rakstveida paskaidrojumos minētajiem pamatiem.

Prasītājs/pers. A/ uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdi prasītājam /pers. A/ paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 56.pantu un 156.pantu tiesa uzskatīja par iespējamu lietu izskatīt bez prasītāja /pers. A/ klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītāja /pers. B/ pilnvarotās pārstāves un atbildētājas pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība nav pamatota un ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Lietā nodibināts, ka 2018.gada 20.martā starp prasītāju /pers. B/ kā apdrošinājuma ņēmēju un atbildētāju kā apdrošinātāju tika noslēgts apdrošināšanas līgums par prasītājam /pers. A/ piederoša transportlīdzekļa BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ (lietas 32.-33.lapa), apdrošināšanu, ko apliecina KASKO apdrošināšanas polise Nr./numurs/. Apdrošināšanas periods no 2018.gada 18.aprīļa līdz 2019.gada 17.aprīlim. Apdrošināšanas summa - 20010,00 euro vai tirgus vērtība, ja apdrošināšanas gadījuma brīdī tā būs lielāka. Pašriska summa zādzības vai laupīšanas gadījumā noteikta 5%, bet ne mazāk kā 140,00 euro (lietas 13.-14.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Lietā nodibināts, ka 2018.gada 26.aprīlī Jēkabpilī, Pils rajonā 56 tika nozagts apdrošinātais transportlīdzeklis BMW X6, valsts reģistrācijas

numurs /reģistrācijas numurs/, par ko tika uzsākts kriminālprocess Nr./numurs/ (lietas 22.lapa).

2018.gada 31.jūlijā un 2019.gada 14.februārī atbildētāja atteikusi izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību par transportlīdzekļa BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, zādzību, norādot, ka transportlīdzekļa ražotājs ir aprīkojis transportlīdzekli ar divām identiskām atslēgām, kurām ir ieprogrammēts transportlīdzekļa šasijas numurs. Veicot visu trīs iesniegto atslēgu pārbaudi, transportlīdzekļa šasijas numurs atbilst tikai vienai no atslēgām. Līdz ar to secināms, ka nav sniegta patiesa informācija par apdrošināmo objektu. Atteikums pamatots ar KASKO apdrošināšanas noteikumu Nr. 1116 4.1 un 6.punktu (lietas 15.-16., 18-19.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1770. pantu, ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pamatums.

Saskaņā ar Civillikuma 1779. pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Civillikuma 3.pants noteic, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 5.panta pirmo daļu (likums spēkā līdz 2018.gada 31.maijam), noslēdzot apdrošināšanas līgumu, apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā pienākums ir sniegt visu apdrošinātāja pieprasīto informāciju par apstākļiem, kas nepieciešama apdrošinātājam apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai un ir svarīga, slēdzot apdrošināšanas līgumu.

No KASKO apdrošināšanas polises Nr. /numurs/ izriet, ka prasītājs /pers. B/ ir apliecinājis, ka ar apdrošināšanas noteikumiem un polisē norādīto informāciju viņš ir iepazinies, tos saprot un tiem piekrīt. Visa prasītāja /pers. B/ sniegtā informācija par apdrošināšanas objektu ir pilnīga un patiesa atbilstoši visai prasītāja rīcībā esošai informācijai. Prasītājs apzinās, ka sniedzot nepatiesu un maldinošu informāciju, apdrošinātājam ir tiesības atteikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu (lietas 14.lapa).

Saskaņā ar KASKO apdrošināšanas noteikumu Nr. KASKO 1116 4.1.punktu, apdrošinātājam ir tiesības samazināt vai atteikt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinājuma ņēmējs apzināti sniedzis nepatiesu informāciju vai slēpis svarīgas ziņas par apdrošināšanas līguma būtiskiem apstākļiem vai zaudējuma rašanos un apmēru.

Saskaņā KASKO apdrošināšanas noteikumu Nr.KASKO 1116 6.punktu, pēc apdrošināšanas objekta zādzības vai laupīšanas apdrošinājuma ņēmējam ir pienākums apdrošinātājam nodot apdrošināšanas objekta reģistrācijas dokumentus, visas apdrošināšanas objekta atslēgas un signalizācijas pultis atbilstoši ražotāja vai uzstādītāja norādītajam, ja šāda signalizācija vai pretaizdzīšanas ierīces ir bijušas uzstādītas, kā arī visus to dublikātus [..].

Ar Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jēkabpils iecirkņa kriminālpolicijas nodaļas 2019.gada 23.aprīļa paziņojumu Nr. 20/16/23-212679 par informācijas sniegšanu zaudējumu lietā Nr.A10951210, kriminālprocesa Nr./numurs/ (lietas 23.lapa) apstiprinās, ka 2018.gada 26.aprīlī Jēkabpilī, Pils rajonā 56 tika nozagts transportlīdzeklis BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, par ko tika uzsākts kriminālprocess Nr./num. Prasītājs/pers. B/ izsniedza nozagtā transportlīdzekļa BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, divas atslēgas un reģistrācijas apliecību. Pēc pārbaudes tika noskaidrots, ka no saņemtajām divām atslēgām, viena ir no transportlīdzekļa BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, šasijas numurs /šasijas numurs/, ar nobraukumu 174,417 km, bet otra no transportlīdzekļa BMW 318d, šasijas numurs /šasijas numurs/, ar nobraukumu 152,328 km. Abām iesniegtajām atslēgām mehāniskā daļa ir līdzīga. Savukārt /pers. B/ vēlāk iesniegtās trešās atslēgas mehāniskā daļa atšķiras, bet SIA "Master Key" izsniegtajā izdrukā norādīts, ka elektroniskā daļa ir no BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/. Savukārt iesniedzot SIA "Inchape Motors Latvija" trešo atslēgu tika saņemta atbilde, ka iesniegtās aizdedzes atslēgas nav iespējams nolasīt.

Ar prasītāju /pers. A/ un /pers. B/ 2018.gada 13.septembra paskaidrojumiem apstiprinās, ka /pers. A/ transportlīdzekli BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, iegādājās ar divām aizdedzes atslēgām. Minētais transportlīdzeklis tika nodots lietošanā prasītājam /pers. B/. Ar prasītāja /pers. B/ paskaidrojumiem apstiprinās, ka prasītājs /pers. B/ lietoja transportlīdzekli BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, ar savu atslēgu, bet viņa draudzenei /pers. E/ bija otra transportlīdzekļa atslēga. Prasītāja/pers. B/ rīcībā esošā transportlīdzekļa atslēga darbojās un transportlīdzekļa nozagšanas brīdī atradās prasītāja mājās. Transportlīdzekļa nozagšanas dienā transportlīdzekli vadīja /pers. E/ ar savu aizdedzes atslēgu, ar kuru arī transportlīdzeklis tika aizslēgts (lietas 55.lapa).

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 8.pants (likums spēkā līdz 2018.gada 31.maijam) noteica, ka, ja apdrošinājuma ņēmēja vai apdrošinātā ļauns nolūks (Civillikuma 1641.pants) vai rupja neuzmanība (Civillikuma 1645.pants) ir bijusi par iemeslu apdrošinātāja maldināšanai par apstākļiem, kas tam jāzina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai, apdrošināšanas līgumu atzīst par spēkā neesošu no tā noslēgšanas brīža. Iemaksāto apdrošināšanas prēmiju apdrošinātājs neatmaksā.

No SIA "Master Key" izdrukas par aizdedzes atslēgas pārbaudi redzams, ka pēc prasītāju apgalvojuma "pareizā" aizdedzes atslēga ir Ķīnas ražojuma, kā arī transportlīdzekļa šasijas numurs ir grozīts (lietas 62.lapas otra puse). No SIA "Inchcape Motors Latvija" 2019.gada 10.jūlija paziņojuma Nr. 10/07/2019-09 (lietas 69.lapa) izriet, ka transportlīdzekli BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ tika komplektēts ar divām aizdedzes atslēgām. Katrā aizdedzes atslēgā ir integrēts imobilaizers, kurš piesaistīts katrai automašīnai un atslēgu vadības modulim. Veicot atslēgu pasūtījumu, tās tiek izgatavotas konkrētajam automobilim pēc VIN koda. Autorizētā dīlera centrā pieprogrammēt atslēgu no cita BMW modeļa nav iespējams (lietas 69.lapa).

No lietas materiālos esošajiem fotoattēliem (lietas 68.lapa) redzams, ka trešā transportlīdzekļa atslēga, kuru prasītāji bija iesnieguši valsts policijā pat vizuāli atšķiras no pirmās atslēgas.

Arī no Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jēkabpils iecirkņa kriminālpolicijas nodaļas 2019.gada 23.aprīļa paziņojuma Nr. 20/16/23-212679 izriet, ka /pers. B/ vēlāk iesniegtās trešās atslēgas mehāniskā daļa atšķiras, bet SIA "Master Key" izsniegtajā izdrukā norādīts, ka elektroniskā daļa ir no BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, ar nobraukumu 172 274 km nevis 174,417.No minētā var izdarīt secinājumu, ka arī trešā prasītāja iesniegtā atslēgta pēc tehniskās struktūras, pēc nobraukuma neatbilst pirmajai, turklāt no SIA "Master Key" izdrukas par aizdedzes atslēgas pārbaudi redzams, transportlīdzekļa šasijas numurs ir grozīts (lietas 62.lapas otra puse).

Lietā nav strīda par to, ka prasītājs /pers. B/ ir informējis atbildētāju par to, ka transportlīdzeklim ir divas aizdedzes atslēgas, ko apstiprina arī pušu paskaidrojumi. Lietas izskatīšanas gaitā noskaidrots, ka transportlīdzeklim BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ nav divas oriģinālas aizdedzes atslēgas, bet tikai viena, līdz ar to atbildētāja ir pareizi atteikusi izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību prasītājiem.

Nav strīda, ka, noslēdzot apdrošināšanas līgumu, pusēm bija zināms par KASKO apdrošināšanas noteikumu Nr.KASKO 1116 piemērošanu no apdrošināšanas līguma izrietošajās pušu tiesiskajās attiecībās. Tātad apdrošinājuma ņēmējam bija zināms pienākums paziņot apdrošinātājam prasītās ziņas, patiesu informāciju par apdrošināto objektu, transportlīdzekļa aizdedzes atslēgu skaitu un par iespējamām manipulācijām ar transportlīdzekļa komplektācijā esošo aizdedzes atslēgu. Tiesa atzīst, ka nesniedzot apdrošinātāja pieprasītās objektīvās un patiesās ziņas par objektu, nesniedzot pieprasīto informāciju, līgumslēdzējs pieļāvis rupju neuzmanību, darbojies pretēji labai ticībai, šāda darbība ir uzskatāma kā labiem tikumiem neatbilstošu.

Ņemot vērā, ka Valsts policijas vai apdrošinātāja rīcībā netika nodotas divas nozagtā transportlīdzekļa oriģinālas atslēgas vai transportlīdzekļa atslēgu dublikāti, kas atbilst BMW X6, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ šasijas numuram /šasijas numurs/, tiesa atzīst, ka atbildētāja pamatoti atteikusi izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību apdrošinātajai personai. Tiesa atzīst, ka apdrošinājuma ņēmējs aiz rupjas neuzmanības, kas pielīdzināma ļaunam nolūkam, nav sniedzis apdrošinātājam pieprasītās ziņas par transportlīdzekļa aizdedzes atslēgu skaitu un tehnisko stāvokli.

Tiesa atkārtoti norāda, ka saskaņā KASKO apdrošināšanas noteikumu Nr.KASKO 1116 6.punktu, pēc apdrošināšanas objekta zādzības apdrošinājuma ņēmējam ir pienākums apdrošinātājam nodot apdrošināšanas objekta reģistrācijas dokumentus, visas apdrošināšanas objekta atslēgas un signalizācijas pultis atbilstoši ražotāja vai uzstādītāja norādītajam. No minētā izriet, ka iegādājoties transportlīdzekli, pašiem prasītājiem ir jāveic transportlīdzekļa, tajā skaitā transportlīdzekļa atslēgu komplektu pārbaudi un, noslēdzot apdrošināšanas līgumu, jāinformē apdrošinātājs par apdrošinātā objekta komplektācijā iespējamiem defektiem.

Ņemot vērā, ka prasītāji nav snieguši atbildētājai pilnu informāciju par apdrošināto objektu, tajā skaitā prasītāju rīcībā esošo transportlīdzekļa aizdedzes atslēgu skaitu un ar to iespējamai veiktajām manipulācijām, tiesa atzīst, ka prasība nav pamatota un ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 42.panta otrā daļa noteic, ka, ja prasību noraida, atstāj bez izskatīšanas vai ja prasītājs atsakās no prasības, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.[..].

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta noteikumiem, lietas izskatīšanas gaitā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,65 euro apmērā par prasības pieteikuma noraksta un tiesas dokumentu nosūtīšanu lietas dalībniekiem. Ņemot vērā to, ka prasītāji, ceļot prasību, bija samaksājuši ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,43 euro, no prasītājiem par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,22 euro, no katra 1,11 euro.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204 1.pantam, prasītājiem nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu- 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 15., 93., 97., 190., 193. un 199.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,11 euro (viens euro un 11 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,11 euro (viens euro un 11 centi).

Noteikt /pers. A/ un /pers. B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par tiesas izdevumu piedziņu- 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā pēc sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā –2020.gada 18.augustā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnese Ž.Gaigale- Prudņikova